

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ**

**Αθήνα, 16.1.2012
Αρ. Πρωτ.: ΥΠ.ΠΟ.Τ./ΓΡ.ΥΠ./Κ.Ε./205**

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Αναστάσιο Κουράκη

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 2688/12.12.2011 Ερώτηση

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 2688/12.12.2011 Ερώτησης του Βουλευτή κ. Αναστασίου Κουράκη και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Ο Μακεδονικός Τάφος Κομνηνών-Σταυρούπολης είναι κηρυγμένος αρχαιολογικός χώρος (ΦΕΚ 731/Β/30-8-1979) και προστατεύεται από τον Νόμο 3028/2002 «Για την Προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς». Αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα μνημεία όχι μόνο για το Νομό Ξάνθης αλλά και για τη Θράκη, καθώς είναι ο μεγαλύτερος και πιο εντυπωσιακός χτιστός τάφος. Χρονολογείται στο α΄ μισό του 2ου αι. π.Χ. Συλημένος από παλιά, ήταν γνωστός στους χωρικούς της περιοχής από τις αρχές του 20^{ου} αι. Εντούτοις, είχε παραμείνει άγνωστος στους αρχαιολόγους μέχρι το 1950. Ανασκάφθηκε το 1953. Το μνημείο είναι υπόγειο και αποτελείται από δρόμο, προθάλαμο και κυρίως νεκρικό θάλαμο, που στεγάζονται με ημικυλινδρική καμάρα. Είναι κατασκευασμένο με ντόπιο μάρμαρο.

Το 1977 έγιναν εργασίες στεγανοποίησης, στερέωσης και αναστήλωσής του, αφού μέχρι τότε τα νερά της βροχής εισχωρούσαν στο εσωτερικό του από τους αρμούς των λίθων. Στο πλαίσιο των εργασιών αυτών, αφού απομακρύνθηκαν τα χώματα του τύμβου που το κάλυπτε, αποκαλύφθηκε η εξωτερική επιφάνεια όλων των τοιχωμάτων του μέχρι τη θεμελίωσή τους. Στη συνέχεια κατασκευάστηκε ένα κέλυφος από οπλισμένο σκυρόδεμα και άλλα μονωτικά υλικά, για να προστατευθεί το μνημείο από την υγρασία. Τέλος, η κατασκευή καλύφθηκε εκ νέου με χώμα προκειμένου να αποκατασταθεί η αρχική εικόνα και να δίνεται πάλι η εντύπωση του τύμβου που κάλυπτε τον τάφο.

Στις 3.12.2011, η αρμόδια ΛΑ΄ Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, κατόπιν τηλεφωνικής ενημέρωσης πολίτη, διαπίστωσε τη λαθρανασκαφή. Άγνωστοι, αφού παραβίασαν την περίφραξη του αρχαιολογικού χώρου, έσκαψαν με χειρωνακτικά εργαλεία όρυγμα ελλειψοειδούς σχήματος, διαστάσεων 3,30 X 2,50 μ. και μέγιστου βάθους 1,80 μ. Αποκαλύφθηκε έτσι τμήμα του προαναφερόμενου εξωτερικού τσιμεντένιου περιβλήματος. Το αποτέλεσμα ήταν να καταστρέψουν στο σημείο αυτό τις τελευταίες στρώσεις μονωτικού υλικού που κάλυπταν το περίβλημα. Στην επίχωση που αποτέθηκε γύρω από το όρυγμα δεν βρέθηκαν, όπως ήταν φυσικό, αρχαία ευρήματα, αφού το μνημείο είναι ανεσκαμμένο και επομένως έχει ερευνηθεί διεξοδικά. Το ίδιο και ο τύμβος που το καλύπτει. Επίσης, οι λαθρανασκαφείς παραβίασαν την πόρτα και εισήλθαν στο εσωτερικό του τάφου, χωρίς ευτυχώς να προκαλέσουν οποιαδήποτε καταστροφή.

✓ ✓

Στις 6.12.2011 η Υπηρεσία επανήλθε στον Μακεδονικό Τάφο, προκειμένου να αποκαταστήσει τη ζημιά που είχε προκληθεί και να καλύψει το όρυγμα και διαπίστωσε ότι είχε γίνει νέα παράνομη εκσκαφή σε μεγαλύτερο βάθος στο ίδιο όρυγμα και διάτρηση στο τιμεντένιο περίβλημα, προκαλώντας έτσι μεγαλύτερη καταστροφή, και στη συνέχεια κάλυψη με πέτρες και χώμα με σκοπό προφανώς να μη γίνει αντιληπτή η δεύτερη αυτή πράξη.

Ο αρχαιολογικός χώρος είναι περιφραγμένος με συρμάτινη περίφραξη και πασσάλους, ενώ η είσοδος στο ίδιο το μνημείο προστατεύεται με σιδερένια πόρτα που κλείνει με δύο λουκέτα. Ποτέ δεν διέθετε φύλαξη κατά τις απογευματινές και νυχτερινές ώρες. Το έργο του αρχαιοφύλακα, όσον αφορά τον Μακεδονικό Τάφο, είναι να τον επισκέπτεται σε τακτά διαστήματα, κυρίως κατά τις πρωινές ώρες. Επιπλέον, συνοδεύει τους επισκέπτες, κάθε φορά που εκδηλώνεται ανάλογο ενδιαφέρον, γεγονός συχνό τα τελευταία χρόνια, λόγω αύξησης του τουρισμού στην περιοχή. Ο αρχαιοφύλακας συνταξιοδοτήθηκε πριν από ένα χρόνο και έκτοτε χρέη αρχαιοφύλακα εκτελεί ένας μόνιμος εργατοτεχνίτης της ΛΑ΄ ΕΠΚΑ.

Αυτή τη στιγμή στη ΛΑ΄ ΕΠΚΑ υπηρετούν δεκαέξι (16) υπάλληλοι (μόνιμοι, δόκιμοι ή με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου), εκ των οποίων τέσσερις (4) αρχαιολόγοι, τρεις (3) ημερήσιοι φύλακες και δύο (2) νυχτοφύλακες. Τα στοιχεία που παρατίθενται στην ερώτηση για το προσωπικό που υπηρετεί στην Εφορεία προέρχονται από προγενέστερο κατάλογο στην ιστοσελίδα του ΥΠ.ΠΟ.Τ., η οποία δεν είχε επικαιροποιηθεί.

Σχετικά με την προστασία των αρχαιοτήτων, θα θέλαμε να τονίσουμε ότι, όπως είναι σαφές τόσο από τις πρόσφατες κατασχέσεις σημαντικών ελληνικών πολιτιστικών αγαθών στο εσωτερικό όσο και από τις επιτυχείς διεκδικήσεις επαναπατριsmού αρχαιοτήτων που είχαν εξαχθεί παράνομα από τη Χώρα, η πρόληψη και παρεμπόδιση δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την παράνομη διακίνηση πολιτιστικών αγαθών βρίσκεται πάντα στο επίκεντρο των δράσεων του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού.

Η αλλαγή του θεσμικού πλαισίου (Ν. 3658/2008), σύμφωνα με το οποίο αναβαθμίστηκε σε επίπεδο Διεύθυνσης η αρμόδια Υπηρεσία, αποτέλεσε σταθμό στις προσπάθειες που ανέκαθεν καταβάλλονταν από το Υπουργείο για την προστασία της πλούσιας πολιτιστικής κληρονομιάς της Χώρας από την αρχαιοκαπηλική δραστηριότητα, η οποία τα τελευταία χρόνια έχει παγκοσμίως λάβει μεγάλες διαστάσεις.

Στο πλαίσιο αυτό, η Διεύθυνση Τεκμηρίωσης και Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών (ΔΤΠΠΑ) βρίσκεται σε συνεργασία με τις Περιφερειακές Υπηρεσίες του ΥΠ.ΠΟ.Τ., προκειμένου να: α) είναι σαφείς οι ακολουθητέες διαδικασίες σε περιπτώσεις αρχαιοκαπηλικής δράσης ώστε να μην δημιουργούνται καθυστερήσεις, β) να προχωρήσει κατά το δυνατόν η καταλογογράφηση και ψηφιακή φωτογράφιση όλων των αρχαιολογικών συλλογών ως βασικού μέσου πρόληψης και παρεμπόδισης της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών και ενδεχόμενης διεκδίκησης επιστροφής τους.

Το ΥΠ.ΠΟ.Τ. συνεργάζεται στενά και με τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη.

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υφυπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού
2. Γραφείο Γενικής Γραμματέως ΥΠ.ΠΟ.Τ.
3. ΓΔΑΠΚ
4. ΔΙΠΚΑ
5. ΔΙΤΠΠΑ
6. ΛΑ΄ ΕΠΚΑ

